

KONSPEKT LEKCJI OTWARTEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VII Z WYKORZYSTANIEM TIK

Temat: Przed klasówką powtarzamy - części zdania dobrze znamy!

Czas trwania: 45 minut

Data: 28.11.2019r.

Cele ogólne:

Uczeń:

- rozpoznaje w zdaniach (...) różne rodzaje podmiotów, orzeczeń, okoliczników oraz dopełnienie i przydawkę (...) (Podstawa programowa I.3.5)

Cele operacyjne:

Uczeń:

- tłumaczy terminy: podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik;
- określa rodzaje podmiotów, orzeczeń, okoliczników;
- wskazuje w zdaniu związek główny, grupę podmiotu i orzeczenia;
- sporządza wykres zdania;
- nazywa poszczególne części zdania;
- zadaje pytania o każdą część zdania.

Formy pracy:

- indywidualna,
- praca w grupach.

Metody pracy:

- pogadanka,
- rozwiązywanie krzyżówki oraz testu wyboru,
- zajęcia praktyczne.

Środki i pomoce dydaktyczne:

- laptop;
- projektor multimedialny;
- tablica interaktywna;

- ćwiczenia interaktywne (m.in. "Milionerzy", "Wyścigi konne", grupowanie wyrazów);
- karty pracy (krzyżówka, test, rebusy,);
- koperty z rozsypanką wyrazową;
- patyczki z numerami uczniów;
- arkusz samoobserwacji.

NaCoBeZu (co uczniowie będą potrafili po lekcji), czyli:

KRYTERIA SUKCESU:

- zna części zdania;
- zadaje pytania o każdą część zdania;
- nazywa poszczególne części zdania;
- prawidłowo sporządza wykres zdania.

Przebieg lekcji	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	Obserwowane umiejętności uczniów
<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z celami lekcji; - Przypomnienie wiadomości o częściach zdania- kalambury; - Podział na 3 grupy - rozwiązanie rebusów wyświetlonych na tablicy multimedialnej (zał. 1); - Zapisanie tematu lekcji. Rozdanie kopert z zadaniami dla 	<ul style="list-style-type: none"> - Zapisuje temat na tablicy interaktywnej; - Rozdanie kopert z rozsypanką wyrazową; 	<ul style="list-style-type: none"> - Zapisują temat w zeszytach; - Odpowiadają na pytania nauczyciela; - Wykonują zadania; 	<ul style="list-style-type: none"> - Skuteczne komunikowanie się w różnych sytuacjach; - Uczeń tłumaczy terminy: podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik; - Nazywa poszczególne części zdania; - Sporządza wykres zdania; - Zadaje pytania o każdą część zdania;

<p>uczniów (zał. 2);</p> <p>- Praca w grupach polegająca na dokonaniu rozbioru logicznego zdania. Zadaniem grup jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podkreślenie w zdaniu jedną linią podmiotu, dwiema liniami - orzeczenia; • sporządzenie wykresu zdania; • wpisanie na wykresie pytań do poszczególnych części zdania; • nazwanie poszczególnych części zdania; 			
<p>- Rozwiązanie krzyżówki sprawdzającej głównie umiejętność rozpoznawania pytań stawianych do poszczególnych części zdania (zał. 3);</p>	<p>- Rozdaje krzyżówki;</p> <p>- Sprawdza poprawność wykonania zadania;</p>	<p>- Rozwiązują krzyżówki samodzielnie;</p> <p>- Nanoszą odpowiedzi na tablicy interaktywnej;</p>	<p>- Zadaje pytania o każdą część zdania;</p>
<p>- Rozwiązanie testu wyboru sprawdzającego umiejętność rozpoznawania w zdaniu poszczególnych części zdania i ich rodzajów (zał. 4);</p>	<p>- Rozdaje testy;</p> <p>- Sprawdza poprawność wykonania zadania;</p>	<p>- Rozwiązują testy samodzielnie;</p> <p>- Zaznaczają odpowiedzi na tablicy interaktywnej;</p>	<p>- Określa rodzaje podmiotów, orzeczeń, okoliczników;</p>
<p>- Ćwiczenia interaktywne (m.in. gra "Milionerzy", "Wyścigi konne" grupowanie wyrazów);</p>		<p>- Rozwiązywanie zadań na tablicy interaktywnej;</p>	

- Zadanie pracy domowej (Test wyboru – karta pracy (zał. 5) + Ćw 7, 8 str. 83 – Zeszyt ćwiczeń);	- Podaje polecenie pracy domowej;	- Zapisują w zeszytach polecenie pracy domowej;	
- Wypełnianie przez uczniów arkusza samoobserwacji. (zał. 6)	- Rozdaje arkusze samoobserwacji;	- Wypełniają arkusze samoobserwacji;	

ZAŁĄCZNIK NR 1

Rebusy:

chy+klu

+ko

-ium +

-ła

+ 25 ba + jam

stanek +

ch + ła

m + su

MS ©1999

+ spod

X 2

ZAŁĄCZNIK NR 2

Karta pracy – grupa I

Aby dobrze wykonać zadanie, musicie uważnie przeczytać polecenia i zgodnie współpracować.

1. Wybierzcie osobę, która zapisze wyniki Waszej pracy.
2. Ustalcie, kto zaprezentuje efekty Waszych działań.
3. Z rozsypanki wyrazowej ułóżcie zdanie, a następnie dokonajcie jego rozbioru logicznego. Nazwijcie wszystkie części zadania.

Zestaw wyrazów dla grupy:

dziecko, bardzo, zjadło, cztery, łakome, lody, wczoraj, truskawkowe.

Karta pracy – grupa II

Aby dobrze wykonać zadanie, musicie uważnie przeczytać polecenia i zgodnie współpracować.

1. Wybierzcie osobę, która zapisze wyniki Waszej pracy.
2. Ustalcie, kto zaprezentuje efekty Waszych działań.
3. Z rozsypanki wyrazowej ułóżcie zdanie, a następnie dokonajcie jego rozbioru logicznego. Nazwijcie wszystkie części zdania.

Zestaw wyrazów dla grupy:

z, brat, młodszy, pożyczył, mój, książkę, koledze, ulubioną, niechęcią.

Karta pracy – grupa III

Aby dobrze wykonać zadanie, musicie uważnie przeczytać polecenia i zgodnie współpracować.

1. Wybierzcie osobę, która zapisze wyniki Waszej pracy.
2. Ustalcie, kto zaprezentuje efekty Waszych działań.
3. Z rozsypanki wyrazowej ułóżcie zdanie, a następnie dokonajcie jego rozbioru logicznego. Nazwijcie wszystkie części zdania.

Zestaw wyrazów dla grupy:

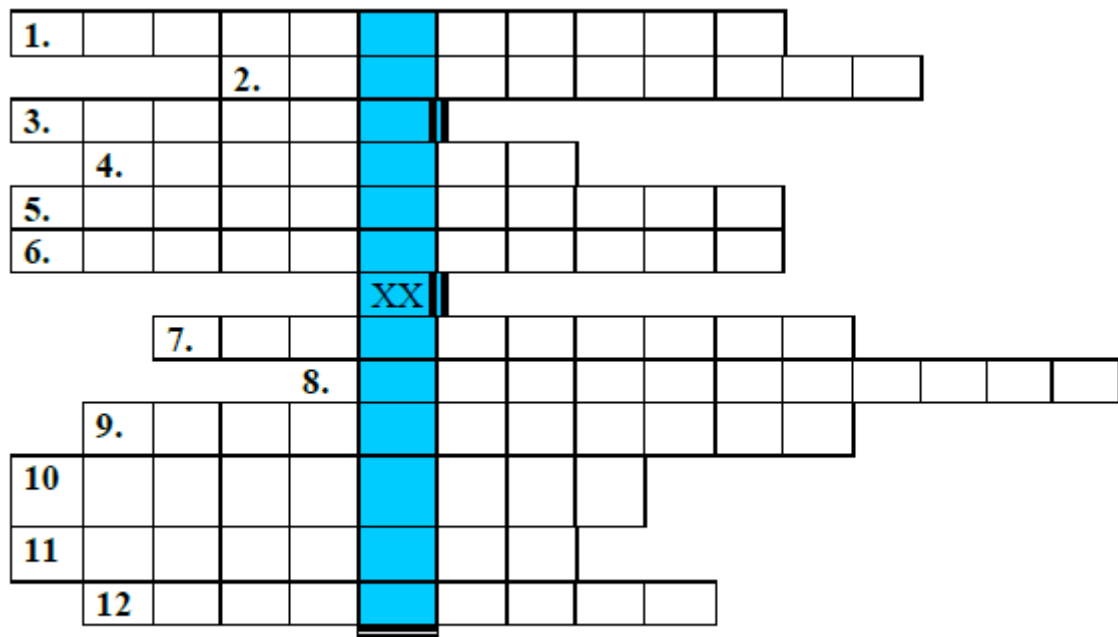
Basia, szybko, młodszą, przedszkola, swoją, zmęczona, siostrę, odebrała, z.

ZAŁĄCZNIK NR 3

Pytania:

1. Na pytania: co robi?, co się z nim dzieje?, odpowiada .....
2. W zdaniu: „*Joanna, Sylwia i Katarzyna poszły do teatru*” – występuje podmiot .....
3. Podmiot i wyrazy, które go określają, tworzą ..... podmiotu.
4. Podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie i okolicznik to ..... zdania.
5. Związek główny w zdaniu tworzy podmiot i .....
6. Na pytania: jak?, gdzie?, kiedy? – odpowiada .....

7. Odpowiada na pytania: jaki?, jaka?, jakie?.
8. Na pytania: kogo?, czego?, komu?, czemu? – odpowiada .....
9. Zespoły składniowe, w których jeden człon jest nadrzędny (określany), a drugi podrzędny (określający) to związki .....
10. Orzeczenie imienne składa się z ..... i orzecznika.
11. Główna część zdania, odpowiadająca na pytania: kto? ,co?.
12. Nauka o budowie wypowiedzeń. Bada części składowe wypowiedzenia oraz sposoby ich łączenia.

HASŁO: .....

ZAŁĄCZNIK NR 4

1. Okolicznikiem w zdaniu: *Will błyskawicznie sięgnął do kołczanu po następną strzałę* - jest wyraz:
  - a) następną
  - b) błyskawicznie
  - c) do kołczanu
2. Dopełnieniem w zdaniu: *Jego długi miecz trzymał napastników na dystans* - jest wyraz:
  - a) napastników
  - b) jego
  - c) na dystans

3. Podmiotem w zdaniu: *W głównej wieży mieściły się biura wszystkich urzędników* - jest wyraz:
- a) biura
  - b) urzędników
  - c) wieży
4. Przydawką w zdaniu: *Górzysty płaskowyż wznosił się nad południowymi krańcami królestwa* - jest wyraz:
- a) królestwa
  - b) płaskowyż
  - c) krańcami
5. Orzeczeniem w zdaniu: *Przerażony widokiem dzikich oczu pośpiesznie zwolnił cięciwę* - jest wyraz:
- a) zwolnił
  - b) pośpiesznie
  - c) cięciwę
6. Dopełnieniem w zdaniu: *Chłopcy podążali tropem wargalów już od trzech lat* - jest wyraz:
- a) chłopcy
  - b) tropem
  - c) wargalowie
7. Podmiotem w zdaniu: *Pośrodku otwartej przestrzeni rósł spory figowiec* - jest wyraz:
- a) figowiec
  - b) przestrzeni
  - c) otwartej
8. Orzeczeniem w zdaniu: *Wstrzymany przez swego pana Abelard stanął jak wryty* - jest wyraz:
- a) Abelard
  - b) wstrzymany
  - c) stanął
9. Przydawką w zdaniu: *Chłopcy podążali tropem wargalów już od trzech dni* - jest wyraz:
- a) dni
  - b) tropem
  - c) wargalów

10. Okolicznikiem w zdaniu: **Czuyność strażników królestwa została skutecznie uśpiona** - jest wyraz:

- a) skutecznie
- b) uśpiona
- c) czujność

ZAŁĄCZNIK NR 5

Test wyboru – praca domowa

1. W zdaniu *Słonie, żyrafy i tygrysy występują w cyrku* występuje podmiot

- a) szeregowy
- b) logiczny
- c) gramatyczny
- d) domyślny

2. W zdaniu *Piotra nie było dzisiaj w szkole* występuje podmiot

- a) gramatyczny
- b) domyślny
- c) szeregowy
- d) logiczny

3. Określ rodzaj orzeczenia w zdaniu: *Mój przyjaciel wkrótce zostanie pilotem.*

- a) czasownikowe
- b) brak orzeczenia-jest to równoważnik zdania
- c) imienne
- d) żadna z tych możliwości

4. *W tej sukience wyglądasz zachwycająco.* Nazwij typ okolicznika użytego w zdaniu.

- a) przyczyny
- b) sposobu
- c) przyzwolenia
- d) warunku

5. W zdaniu: *Wszyscy uczniowie cieszą się z planowanej wycieczki* dopełnieniem jest wyraz:

- a) wszyscy
- b) uczniowie
- c) planowanej
- d) wycieczki

6. ***Nikt nie zauważył tego zdarzenia.*** Podkreślony wyraz pełni w zdaniu funkcję:

- a) podmiotu
- b) dopełnienia
- c) okolicznika
- d) przydawki

7. W którym zdaniu występuje orzeczenie imienne?

- a) Moja siostra jest na wycieczce.
- b) Dzisiaj zostaliśmy w domu.
- c) To stało się przypadkiem.
- d) Helene Modrzejewska jest sławną aktorką.

8. W zdaniu ***Z powodu korków spóźniłem się do szkoły*** występuje okolicznik:

- a) sposobu
- b) przyczyny
- c) celu
- d) miejsca

9. W zdaniu ***W razie deszczu wezmę parasol*** występuje okolicznik:

- a) celu
- b) sposobu
- c) warunku
- d) przyzwolenia

10. W zdaniu ***Mimo deszczu poszedł na spacer*** występuje okolicznik:

- a) warunku
- b) przyzwolenia
- c) sposobu
- d) miejsca

ZAŁĄCZNIK NR 6

Umiem:	Bardzo dobrze	Dobrze	Słabo	Źle
- wytłumaczyć terminy: podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik;				
- określić rodzaje podmiotów, orzeczeń, okoliczników;				
- wskazać w zdaniu związek główny, grupę podmiotu i orzeczenia;				
- narysować wykres zdania;				
- zadać pytania o każdą część zdania;				
- nazwać poszczególne części zdania;				

Opracowała: Karolina Bucior